

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до статті 280
Господарського кодексу України
(щодо забезпечення відкритості діяльності товарної біржі)
(реєстр. № 3879 від 2 лютого 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 12 травня 2016 року (протокол № 47) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до статті 280 Господарського кодексу України» (щодо забезпечення відкритості діяльності товарної біржі) (реєстр. № 3879 від 2 лютого 2016 року) (далі – Законопроект), поданий народними депутатами України Заставним Р.Й. та Юриком Т.З.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою забезпечення відкритості діяльності торгових бірж як складової оптимізації правового регулювання діяльності торгової біржі та передумови підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарних бірж на світових ринках.

Для досягнення мети авторами пропонується доповнити частину другу статті 280 Господарського кодексу України положенням про обов'язок товарної біржі оприлюднювати на сайті біржі інформацію про правила біржової торгівлі та біржового арбітражу, вимоги до стандартних контрактів і якості продукції (за наявності), час проведення торговельних сесій, подані пропозиції та обсяги укладених угод, середньозважені ціни за певними групами товарів.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй

(частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19), а нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Україна є демократичною, правовою державою, в якій людина визнається найвищою соціальною цінністю, а її права і свободи та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави (статті 1, 3 Конституції України).

Основний Закон України закріпив за кожним право на власність (стаття 41) і право на підприємницьку діяльність (стаття 42). Правовий режим власності, правові засади і гарантії підприємництва визначаються і встановлюються виключно законами України (пункти 7, 8 частини першої статті 92 Конституції України).

Через законодавче регулювання правовідносин власності та підприємництва держава виконує конституційні обов'язки щодо відповідальності перед людиною за свою діяльність, забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання та захисту конкуренції у підприємницькій діяльності (частина друга статті 3, частина четверта статті 13, частина третя статті 42 Конституції України).

Конституційний Суд України у Рішенні від 12 січня 2010 року № 1-рп/2010 зазначив, що конституційні права, передбачені частиною першою статті 41 та частиною першою статті 42 Основного Закону України, „особи можуть реалізовувати, зокрема, через товариства“ (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини), які є юридичними особами (частина третя статті 79 Господарського кодексу України, стаття 1 Закону України «Про господарські товариства»).

Єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України, до повноважень якої належить прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Разом з тим, розкриття інформації про власні правила біржової торгівлі та біржового арбітражу, вимоги до власних стандартних контрактів і якості продукції, час проведення торговельних сесій, подані пропозиції та обсяги укладених угод, середньозважені ціни за певними групами товарів узгоджується із частинами першою, другою статті 34 Конституції України, згідно яких кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань; кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір. Цим конституційним положенням відповідають приписи Цивільного кодексу України, якими встановлено, що фізична особа має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію (абзац перший частини першої статті 302).

Таке конституційне та законодавче регулювання права особи вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію узгоджується

із Міжнародним пактом про громадянські і політичні права 1966 року, яким визначено, що кожна людина має право на вільне вираження свого погляду; це право включає свободу шукати, одержувати і поширювати будь-яку інформацію та ідеї, незалежно від державних кордонів, усно, письмово чи за допомогою друку або художніх форм вираження чи іншими способами на свій вибір (пункт 2 статті 19).

Однією з гарантій реалізації конституційних прав на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації є законодавче закріплення права кожного на доступ до інформації, яке згідно зі статтею 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» забезпечується систематичним та оперативним оприлюдненням інформації в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет, на інформаційних стендах та будь-яким іншим способом, а також шляхом надання інформації на запити (Рішення Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012).

Таким чином, загальна спрямованість Законопроекту узгоджується з зазначеними конституційними положеннями.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до статті 280 Господарського кодексу України» (щодо забезпечення відкритості діяльності товарної біржі) (реєстр. № 3879 від 2 лютого 2016 року), поданий народними депутатами України Заставним Р.Й. та Юриком Т.З., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ